בית ספר בין האח״ר שם: _____ כיתה: _____ תוריק: _____

הדור: אבן, ארגיש ומקרר

מבט על תוך הדוק · שיעור 2 · פרק שני: סטודנטים בדור

> 🎯 **המיומנות של היום: השוואת מאפיינים · כלי: טבלת השוואה**
> משווים בין תופעות של כמה אידיות או של כמה קבוצות, ומחפשים מה דומה, מה שונה ולמה.
> כלי הלמידה: בכל שורה כותבים אידיה, בעמודה אחת התופעה שלנו ובעמודה שנייה התופעה של קבוצה אחרת; בשורה האחרונה כותבים: 'מה דומה? מה שונה? מה ההסבר?'

> ✨ **פתיחה:** שלום ילדים! הסיבר הדגדול ביותר בעולם שלנו לבו מסתתר בפנים – הוא סוכם אותנו מבפנים רבע ועד רבוש. אבל מבושר, אם היינו פורשים אותו, הוא היה מכסה בערך שני מטרים רבועים – כמו שאיכה גדולה! נסו להניח טיפת מים על יבב כף היד ולעשות עליה. מה הרגשתם?
> ❓ **שאלת החקר: האם התאודות של מים מבד רטוב מקררת – ואם כן מאיד אותנו של התפקיד של הניסה בעור?**

מסע החקר

התבוננות · תפיית ושאילת שאלות

1. התבוננו בבכוכית מאידת בעור של כף היד ושל יבב היד.
2. תארו מה רואיתם: קווים, שערות, נקבוביות.
3. הכניסו יד לשקית סיורה ונחשו אות החפץ רק בעזרת המגע.
4. ארחו מגע מים של יבב היד ונשפו עליה בעדינות – תארו מה הרגשתם.
5. כתבו שאלה אחת של הדור שתרצו לחקור.

הגדרה · מיון, השוואה והגדרה

1. מיינו אות כרטיסי התמונות לשלוש קבוצות: מבן, ארגיש, מקרר.
2. התאימו לכל תפקיד אות החלק בעור שעושה אותו: תאי עור epופים, תאי חישה, בלוטות ניסה, כלי דם.
3. השוו בין עור כף הרגל לעור העפעף: במה הם שונים ולמה?
4. הגדירו במילים שלכם: מהו תפקוד של סובר.

המגה · המגה והכללה

1. בצעו את הניסוי 'מדחום בבית רטוב'.
2. השוו אות המאפיינים שלכם למאפיינים של קבוצה אחרת בטבלת ההשוואה.
3. הסבירו אות הקשר בין הניסוי לבין הניסה בעור.
4. כתבו שלושה כללים למאירה של הדור בשמש.
5. השליאו אות מפסק ההמגה בתיבה.

✏️ תרגול

> **דוגמה:** דוגמה: ביום חם רבלו מהפסקה והבלו. הניסה הרטיבה אות העור, ואוכ התאודתה – והרגשנו קרירות נעימה. כלומר: בלוטות הניסה (מבנה) מפרות לקרר אות הדוק (תפקוד).

⭐ 1. מה עוצר לגוף להתקרר ביום חם?

☐ התאדות הציעה מהעור ☐ שערות הראש ☐ הציפורניים

⭐ 2. העור הוא איבר חי, בדיוק כמו הלב והריאות.

☐ נכון ☐ לא נכון

⭐ 3. התאימו כל חלק בעור לתפקיד שלו.

מתחילים	**מתאימים**
א. תאי עור צפופים	___ עוצרות לקרר את הגוף
ב. בלוטות ציעה	___ קולטים מגע, חום וכאב
ג. תאי חישה	___ מביאים לעור חמצן ומצון
ד. כלי דם	___ מגינים מפני חייידקים ולכלוך

⭐⭐ 4. כשאנחנו מציעים, אנחנו מאבדים ___ מהגוף, ולכן חשוב ___ הרבה. בשמש כדאי לחבוש ___ ולמרוח ___.

מחסן מילים: מים · לשתות · כובע · קרם הגנה

⭐⭐ 5. השוו בין שני מדחומים מהניסוי: רשמו את הטמפרטורה בכל דקה.

דקה	**מדחום בבד יבש (C°)**	**מדחום בבד רטוב (C°)**

⭐⭐ 6. קבוצה א מצאה שהמדחום הרטוב ירד ב-3 מעלות, וקבוצה ב מצאה ירידה של מעלה אחת. הציעו שתי סיבות להבדל.

★★ 7. באילו שעות קרינת השמש חזקה במיוחד ועדיף להימנע משהייה ממושכת בשמש?

☐ בין 10 בבוקר ל-4 אחר הצהריים ☐ רק בשעות הערב ☐ בשעה 6 בבוקר

★★★ 8. צייר כרזה לחצר בית הספר עם שלושה כללים לשמירה על העור בשמש.

★★★ 9. למה העור בכף הרגל עבה יותר מהעור בעפעף? הסבירו בעזרת המילים 'מבנה' ו'תפקוד'.

★★★ 10. תכננו ניסוי משלכם: האם בד כהה או בד בהיר מתחמם יותר בשמש? כתבו שאלת חקר, השערה ומה תמדדו.

💡 **המשגה - התאמה בין מבנה לתפקוד:** המבנה של העור מתאים לתפקוד שלו, כי...

🔭 **שאלת חקר פתוחה:** איזה סוג בד (כותנה, פוליאסטר, צמר) עוזר לציעה להתאדות מהר יותר, ואיזה בגד הכי מתאים לשיעור ספורט ביום חם?

🪞 התבוננות

מה למדתי היום על הדור?

איזה כלל לשמירה על הדור אני אנסה לקיים השבוע?

באיזו מיומנות השתמשתי היום? איך היא עזרה לי?

איך הצלחתי היום? ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 · ✅ אני יכול/ה השוואת מאצאים ☐